

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

van

WOENSDAG 2 MAART 2016

Namiddag

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

du

MERCREDI 2 MARS 2016

Après-midi

La réunion publique de commission est ouverte à 14.16 heures et présidée par Mme Sybille de Coster-Bauchau.

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.16 uur en voorgezeten door mevrouw Sybille de Coster-Bauchau.

01 Vraag van de heer Stefaan Vercamer aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de opbrengst van de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping" (nr. 9160)

01 Question de M. Stefaan Vercamer au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "les recettes de la lutte contre la fraude sociale et le dumping social" (n° 9160)

01.01 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, wij stellen in de begrotingstabellen vast dat u stijgende resultaten voor de inkomsten van de strijd tegen sociale fraude kunt voorleggen. U pakt daar ook mee uit. Terwijl uw voorganger John Crombez nog geen derde van de beoogde opbrengst kon realiseren – in 2013 29 miljoen van de beoogde opbrengst van 97 miljoen – kon u voor 2015 een bedrag van 78 miljoen euro tegenover een doelstelling van 50 miljoen melden. Dat is dus een sterke overschrijding. In De Zevende Dag van 31 januari had u het echter over 180 miljoen euro, die u realiseerde in de strijd tegen sociale fraude in 2015.

De opbrengst is één zaak, maar er zijn ook andere aspecten van belang in de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping. We denken daarbij in de eerste plaats ook aan voldoende personeel om controles ter plaatse te kunnen doen. Uit de cijfers die u ons bezorgde bij een vorige vraag, blijkt dat het aantal voltijdse equivalenten dat zich bezighoudt met de bestrijding van sociale fraude en sociale dumping, de afgelopen jaren niet is gestegen. De betrokken dienst kromp van 2011 tot 2015 met zeven voltijdse werknemers. Voor bepaalde zaken heeft men nu eenmaal controles en dus mensen ter plaatse nodig. Zo zal de uitbreiding van de aanwezigheidsregistratie op de bouwerven extra controles met zich meebrengen in de sector. Dat zal ook het geval zijn voor de witte kassa in de horeca. Als u op dat vlak wilt controleren, hebt u inspecteurs nodig. We gaan ervan uit dat ook het meldpunt sociale fraude voor extra werk voor de inspectiediensten zal zorgen.

Mijnheer de staatssecretaris, kunt u mij de precieze samenstelling van de opbrengst van 180 miljoen euro duiden? Hoe moeten we die plaatsen tegenover de doelstelling van 50 miljoen euro in 2015?

Ten tweede, welke inspanningen zult u nog leveren om voldoende personeel aan te trekken? Hoe schat u de impact in op het benodigde personeelsbestand van de controles op de witte kassa, van het groter aantal te controleren bouwerven en van de meldingen via het meldpunt sociale fraude op korte en middellange termijn?

01.02 Staatssecretaris Bart Tommelein: Mijnheer Vercamer, dank uw wel voor die mooie vraag.

Eerst en vooral merk ik op dat de controles op de witte kassa niet tot mijn bevoegdheid behoren. Dat is fiscale fraudebestrijding en de heer Van Overtveldt is daarvoor bevoegd. Ik geef u echter nu al mee dat ook mijn sociale inspectie bij voorrang controles zal uitvoeren bij de horecazaken die geen witte kassa hebben. Dat is iets wat ik u eventjes als uitsmijter meegeef. De instructies daarvoor door het SIOD zijn ook gegeven aan de sociale inspecteurs. Zij zullen controleren op sociale fraude, op zwartwerk, waar er geen witte kassa

is, terwijl er in feite een zou moeten staan. Daar zullen wij bij voorrang controleren. Mijnheer Vercamer, als meer dan 15 000 personen geregistreerd worden in het digitaal opvolgingssysteem, het GKS, is het maar logisch dat wij bij voorrang controleren op de plaatsen waar men altijd heeft nagelaten om een witte kassa te plaatsen of waar men uitvluchten zoekt om dat niet te doen.

Bij mijn weten zijn een aantal andere zaken wel ingevoerd, zoals de flexi-jobs en de regeling voor overuren bruto/netto; het wordt tijd dat de horecasector zijn verplichtingen nakomt.

De begrotingsdoelstelling is inderdaad ruimschoots behaald. Ik kom tot de resultaten voor 2015, zoals opgenomen in de doelstellingen van het actieplan, zijnde 50 miljoen euro plus 57 miljoen euro, die er achteraf is bijgekomen, dus 107 miljoen euro in totaal. In 2014 hebben de gezamenlijke inspectiediensten 138,7 miljoen euro geregulariseerd en voor 2015 is dat bijna 181 miljoen euro. Dat is een toename met 30 %.

Wat zijn de verschillende deelgebieden? De bijdragefraude, zijnde de niet-aangegeven bedragen die vallen onder het loonbegrip, de grensoverschrijdende sociale fraude, de inhoudingplicht, de sociale schulden enzovoort, steeg van ongeveer 97 miljoen naar bijna 136 miljoen euro. Ik zal u straks de cijfers bezorgen, mijnheer Vercamer.

De uitkeringsfraude, onder meer werken en stempelen en de cumulatie van stempelen en ziekte, daalde van 39,8 miljoen naar 32 miljoen euro. Dat heeft voornamelijk te maken met de zeer goede datamining en datamatching, waarop de regering inzet, zoals bepaald is in het regeerakkoord en in de beleidsnota.

Het bedrag van de valse onderwerpingen aan de sociale zekerheid blijft ongeveer stabiel, van 1,5 miljoen naar 1,3 miljoen euro. De fraudeverstrekkers leveren 11,7 miljoen euro op. Het totale bedrag stijgt dus van 138,7 miljoen naar 180,9 miljoen euro.

Dat heeft vooral te maken met de zeer goede samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD), een doelgerichte selectie, een selectie van controletargets via datamining en –matching en vooral de focus op sociale dumping. Dat werpt vruchten af. U ziet dat aan de cijfers uit de bouwsector, namelijk 39 miljoen euro, en uit de transportsector, namelijk 16 miljoen euro. Samengeteld gaat het om bijna 60 miljoen, dat is bijna een derde.

Mijn eerste betrachting is evenwel niet het binnenrijven van financiële middelen en het behalen van budgettaire doelstellingen. Net zoals u ben ik tevreden dat die worden behaald. Het gaat mij vooral om het stoppen van fraude door preventief te werk te gaan via de technieken van datamining en –matching. Dat houdt in: beter voorkomen dan genezen. Dat brengt ook met zich mee dat men op bepaalde zeer doelgerichte acties, zoals bijdragefraude, echt resultaten boekt met minder geld dat binnenkomt, maar waarbij men de fraude aan de voordeur vermindert in plaats van dat men de boetes aan de achterdeur ophaalt.

Dat zal allemaal leiden tot eerlijke inkomsten en uitgaven via de algemene middelen.

Momenteel zijn de besprekingen aan de gang om extra budgettaire middelen toe te kennen aan de inspectiediensten, voornamelijk in het kader van de afgesloten plannen met betrekking tot de eerlijke concurrentie in de bouw en de transportsector. Ik zal daarvoor in de begrotingscontrole van maart ijveren.

Wat we ook doen, is de toestroom van klachten ten gevolge van de activering van het Meldpunt voor een Eerlijke Concurrentie regelmatig evalueren. De nodige inspanningen zullen zeker worden geleverd om tot een efficiënte opvolging door onze inspectiediensten te komen.

01.03 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, het is inderdaad een zeer goede zaak om gerichte inspecties te doen op de plaatsen waar men geen inspanningen voor de witte kassa heeft geleverd.

Ik ben wel verontrust door de enorme stijging van de bijdragefraude, die van 97 naar 135 miljoen euro gaat. De bijdragefraude is dus enorm gestegen.

Mijnheer de staatssecretaris, ik vraag u om een extra inspanning te leveren om dat aan te pakken. De uitkeringsfraude is onder controle, zoals men ziet aan de cijfers. Die daalt van 39 naar 32 miljoen euro. Het probleem zit bij de bijdragefraude. Ik stel voor om daarvoor een plan van aanpak op te maken.

Wat mij ook verontrust, is dat u wel bijkomend geld voor de inspectiediensten vraagt, maar daarmee hebt u het nog niet. Ik blijf erbij dat alles valt of staat met de controles. Men kan nog zoveel mooie woorden en plannen hebben, maar als men niet de inspecteurs heeft om vaststellingen te doen, gebeurt er niet veel. Ik zal u in elk geval steunen in uw vraag naar meer personeel ter zake.

01.04 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: Waarvoor dank.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer **Wouter Raskin** aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "het meldpunt sociale fraude" (nr. 7860)

02 Question de M. **Wouter Raskin** au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "le point de signalement fraude sociale" (n° 7860)

02.01 **Wouter Raskin** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, uw jongste kind als het ware, het meldpunt sociale fraude, ging in oktober 2015 met succes van start. Op amper twee maanden tijd ontving het meer dan duizend klachten over onder andere zwartwerk en domiciliefraude.

Anonieme meldingen zijn niet meer mogelijk, dat werd duidelijk gecommuniceerd, al is het niet eenvoudig om dat uit te sluiten. Eind augustus zei u dat men klagers alleen kon identificeren via de registratie van hun eID. Niet iedereen beschikt over zo'n apparaat. Een topman van de sociale inspectie liet verstaan dat het technisch heel moeilijk en ook heel duur is om de identiteit van elke klager te controleren.

Volstaan de gegevens die u vandaag van de klager vraagt om anonieme klachten helemaal uit te sluiten? Kunt u met andere woorden garanderen dat anoniem klagen onmogelijk is?

Was de uitspraak van de topman van de sociale inspectie voorbarig, als zou het technisch niet haalbaar zijn om de identiteit van elke klager te controleren? Blijft identificatie technisch haalbaar wanneer het huidige succes van het meldpunt zich voortzet? Zal het haalbaar blijven als men ook gesjoemel met bijvoorbeeld kinderbijslagen kan melden?

Het is de bedoeling dat de burger zich wendt tot het centrale meldpunt. Het lijkt mij niet onwaarschijnlijk dat sommige mensen rechtstreeks contact blijven opnemen met de inspectiediensten. Wat gebeurt er met die klachten? Worden die doorgestuurd naar dat meldpunt?

Wat doen de inspectiediensten met rechtstreekse, anonieme klachten? Worden die automatisch afgewezen? Worden deze verticaal geklasseerd of wordt er toch een onderzoek ingesteld als zij interessante, onderbouwde en bewezen informatie bevatten?

02.02 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Raskin, u weet dat anonieme klachten via het meldpunt niet kunnen. De burger moet zijn volledige naam, Rijksregisternummer en e-mailadres opgeven. De ondernemingen moeten hun ondernemingsnummer uit de KBO en een e-mailadres opgeven.

De melder kan wel proberen om een fictieve naam en adres op te geven, maar dat is niet hetzelfde als anoniem, dus zonder naam en adres. Een fictieve naam opgeven is bedrog.

In deze eerste fase is dat inderdaad niet gemakkelijk te controleren. Wij stellen toch vast dat de fictieve namen en adressen eruit worden gehaald door de inspecteurs. In de tweede fase, gepland voor de zomer, zal het nog gemakkelijker zijn om fictieve e-mailadressen, namen en Rijksregisternummers automatisch te controleren via achterliggende systemen en databanken. Wij halen er nu dus al fictieve uit, dat is de realiteit.

Om op uw tweede vraag te antwoorden: ja, wij kunnen dat. Momenteel zijn er geen aanwijzingen dat wij dat in de toekomst niet meer zouden kunnen. De uitwisseling van de gegevens tussen de SIOD en de inspectiediensten gebeurt op een beveiligde elektronische manier in fase 2. Die fase wordt gerealiseerd in overleg met de Privacycommissie.

De sociale partners zullen een aparte, beveiligde toegang hebben om een melding via het centraal punt in te dienen. De sociale partners van de bouwsector en de vleessector hebben die toegang al gevraagd. In de komende weken ziet de SIOD ook nog de transportsector, de schoonmaaksector, de verhuissector en de taxisector. Daarnaast zal ik ook de ngo's en mensenrechtenorganisaties zoals OR.C.A toelaten. In samenwerking met deze sectoren en organisaties zal er via het meldpunt een hoger aantal meldingen van sociale dumping, bijvoorbeeld detacheringsfraude, maar ook meldingen tegen werkgevers omtrent verloning, arbeidsduur, jaarlijkse vakantie en zelfs, zoals bedoeld, mogelijke mensenhandel worden ingediend.

Wat uw derde vraag betreft, sommige burgers wenden zich rechtstreeks tot de inspectiedienst. Sommigen blijven hardleers en blijven zich rechtstreeks melden bij mij en mijn kabinet. De meldingen die binnenkomen bij mij of het kabinet, worden doorgestuurd naar het meldpunt. Wij sturen de melding niet zelf door, maar vragen om deze daar in te dienen. De meldingen die rechtstreeks bij de inspectiediensten binnenkomen, worden normaal niet naar het meldpunt gestuurd, maar naar de bevoegde instantie of de bevoegde inspectiedienst. Ik heb aan de SIOD cijfers opgevraagd van het aantal meldingen dat niet via het meldpunt wordt ontvangen, maar het moet de bedoeling zijn dat alle meldingen verlopen via het meldpunt, om anonieme meldingen te kunnen uitsluiten. Dus het rechtstreeks melden aan mij of mijn kabinet zal en moet op termijn uitdoven.

Ik kom tot uw vierde vraag. Wat het meldpunt betreft — ik kan enkel voor het meldpunt spreken — worden anonieme aangiftes nooit behandeld. Wat de inspectiediensten betreft, is het afhankelijk van de keuze en de werkwijze van de betreffende inspectiedienst om anonieme meldingen al dan niet te behandelen. Ik geef u het voorbeeld van de RVA, die geen anonieme meldingen behandelt. Dat is de keuze van de inspectiedienst van de RVA. Zij kunnen er echter voor kiezen om meldingen te behandelen als er concrete feiten gemeld worden die tot effectieve resultaten kunnen leiden.

Ik wil tot slot opmerken dat er heel veel te doen is rond het meldpunt sociale fraude. Ik heb er alleen maar heel veel commentaar en zelfs heel veel kritiek op gehoord. Ik ga echter veel verder in de vermindering van anonieme klachten dan bijvoorbeeld het meldpunt van Economie of het meldpunt van Dierenwelzijn, waar geen enkel RSZ-nummer moet worden opgegeven. Ik blijf er dus bij — het werd trouwens in universitaire middens al aangehaald als typevoorbeeld — dat mijn meldpunt sociale fraude een voorbeeld is en een voorbeeld kan zijn voor alle andere meldpunten in dit land.

02.03 Wouter Raskin (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, het is inderdaad niet de bedoeling dat het meldpunt een veredelde kliklijn wordt. Dat is ook niet het geval, dat is wel duidelijk.

Ik hoor ook van u dat het systeem in staat is om te doen wat het moet doen, zelfs wanneer het uitgebreid wordt. Dat lijkt mij ook een goede zaak.

Het enige punt dat ik wil maken, is dat wij er toch voor moeten zorgen dat we bepaalde anonieme klachten, die rechtstreeks bij de sociale inspectiediensten terechtkomen en die zeer concrete informatie bevatten, niet zomaar naast ons neerleggen. Wij moeten natuurlijk geen heksenjacht ontketenen, maar wanneer er aanwijzingen zijn van grote fraudedossiers, stinkende potjes, dan moet het voor de diensten mogelijk zijn om ook op basis van anonieme klachten te werken. Ik hoor van u dat zulks al mogelijk is, dat de dienst zelf die inschatting kan maken. Wij zullen dat dus voor zover als mogelijk proberen op te volgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02.04 Meryame Kitir (sp.a): Mevrouw de voorzitter, als het toegestaan is, zou ik mijn vragen nrs 8325 en 9754 graag samen behandelen, omdat die over hetzelfde thema gaan.

Le **président:** Monsieur le secrétaire d'État, vous êtes d'accord?

02.05 Staatssecretaris Bart Tommelein: Oui, je suis d'accord. Beide vragen zijn van dezelfde indiener.

Mijnheer Raskin, nu zie ik het antwoord op uw vraag nr. 1776 onder agendapunt 1 nog tussen mijn documenten.

02.06 Wouter Raskin (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, die vraag heb ik in een schriftelijke vraag laten omzetten. Die dateert namelijk al van een tijd geleden, waardoor de relevantie ervan weg is.

02.07 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: Dat zie ik, maar ik vind het erg dat het zolang blijft hangen. Zelfs al gaat het maar om één vraag, ik ben altijd bereid om naar de commissie te komen. Ik lees nu dat die vraag dateert van januari 2015.

02.08 **Wouter Raskin** (N-VA): Inderdaad. Op de agenda staat nog een vraag waarop u in de plenaire vergadering al geantwoord hebt. Die vraag zal ik vandaag ook laten passeren. Het is wel lang geleden dat wij elkaar in deze setting nog gezien hebben.

02.09 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: U hoeft zich niet in te houden. Ik ben altijd beschikbaar voor het Parlement. U hoeft een vraag dus geen jaar te laten aanslepen.

03 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Meryame Kitir aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de sociale dumping in de transportsector" (nr. 8325)

- mevrouw Meryame Kitir aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de sociale dumping in de transportsector" (nr. 9754)

03 **Questions jointes de**

- Mme Meryame Kitir au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "le dumping social dans le secteur du transport" (n° 8325)

- Mme Meryame Kitir au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "le dumping social dans le secteur du transport" (n° 9754)

03.01 **Meryame Kitir** (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, het is fijn om te horen dat u altijd bereid bent om naar het Parlement te komen. Zo zien we dat parlementaire ervaring toch wel nuttig kan zijn, eens men in een andere functie terechtkomt. Het is dus fijn dat u uw roots niet verloochent.

Mijnheer de staatssecretaris, op dinsdag 22 december parkeerden tweehonderd Hongaarse vrachtwagenchauffeurs hun vrachtwagen op een weide in Opglabbeek. Zij vertrokken daarna per bus naar hun thuisland, om na de kerstvakantie terug te keren en hun werk hier verder te zetten.

Spijtig genoeg is die situatie in Opglabbeek geen unicum. Na het verschijnen van die situatie in de pers, kreeg ik verschillende adressen toegestuurd waar dezelfde praktijken aan de gang zijn.

Er bestaat een collectieve arbeidsovereenkomst over gelijk loon/gelijk werk. In die cao staat duidelijk dat een chauffeur die zijn voertuig oppikt en achterlaat in België moet worden betaald volgens de hier geldende lonen en de daaraan gekoppelde voorwaarden.

In ons land sneuvelden in de afgelopen jaren al meer dan zesduizend jobs, onder andere door de niet-naleving van de cabotageregels. Daar moet dringend iets aan gedaan worden.

Samen met mijn collega David Geerts dienden wij twee wetsvoorstellen in die deels een antwoord bieden op die problematiek. Een eerste wetsvoorstel gaat over de cabotageregels en zou voor een verduidelijking kunnen zorgen in de huidige regelgeving, zonder afbreuk te doen aan de regelgevende bevoegdheid van de Unie. Het tweede voorstel gaat over het oneigenlijk gebruik van de delokalisatie.

Dit wetsvoorstel zorgt ervoor dat de vaststelling door een socialezekerheidsinstelling of een sociaal inspecteur dat niet is voldaan aan de voorwaarden inzake vestiging, voertuigen of exploitatie, geldt als een bewijs van sociaalrechtelijk misbruik.

U verklaarde in de plenaire vergadering van 7 januari dat er reeds gesprekken lopen met Bulgarije en Roemenië met betrekking tot bilaterale overeenkomsten. Dit zou het mogelijk moeten maken om sociale dumping verder te bestrijden. Voor Hongarije is dit nog niet het geval.

Verder zei u nog dat het meldpunt zal worden uitgebreid voor werkgevers, organisaties, vakbonden en dergelijke. Op deze manier kunnen ook deze groepen aangifte doen van mogelijke praktijken van sociale

dumping.

Ik heb dan ook de volgende vragen voor u.

Wat is de stand van zaken in de onderhandelingen met Bulgarije en Roemenië? Wanneer verwacht u een overeenkomst rond sociale dumping af te sluiten met deze landen?

Zullen er, gezien de huidige omstandigheden, ook gesprekken met Hongarije worden opgestart omtrent deze problematiek?

Wanneer verwacht u dat het meldpunt aangepast zal zijn voor de vermelde groepen?

Ik voeg mijn vraag nr. 9754 hieraan toe.

Op donderdag 18 februari kon ik in *De Standaard* lezen dat de sociale inspectiediensten geen bewijzen gevonden hebben dat de Hongaarse transportfirma Waberer's zich in ons land schuldig zou maken aan sociale fraude. Sta me toe, mijnheer de staatssecretaris, erg verrast te zijn door deze conclusie.

De cabotagereguleering is heel duidelijk: een chauffeur mag na elke internationale rit maximaal drie binnenlandse ritten doen, anders is er sprake van oneerlijke concurrentie. Nochtans kon ik met eigen ogen vaststellen dat de vrachtwagens geparkeerd werden en dat de chauffeurs werden opgehaald en teruggebracht vanuit Hongarije.

Er is dus nog werk aan de winkel op het vlak van de controle op sociale dumping. Dat zegt ook het Rekenhof in een rapport uit 2015. Het stipt aan dat de vrachtbrieven niet altijd sluitend zijn, waardoor chauffeurs ritten zouden kunnen laten verdwijnen of laad- en losplaatsen zouden kunnen wijzigen. Zoals ik al zei, diende collega David Geerts hier al een wetsvoorstel in ter wijziging van de toepasselijke arbeidswetgeving. Het Rekenhof stelt verder dat nergens in de Europese Unie de cabotage een groter aandeel van het binnenlands vervoer vertegenwoordigt dan in België.

Daarom heb ik de volgende vragen voor u, mijnheer de staatssecretaris.

Welke mogelijke inbreuken werden onderzocht bij Waberer's? Op basis waarvan concludeert men dat er geen sprake was van inbreuken?

Welke initiatieven zult u nemen om de controle op illegale cabotage te verbeteren?

Zijn er sinds het rapport van het Rekenhof stappen gezet om de fraude via niet-sluitende vrachtbrieven aan te pakken?

03.02 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: Mevrouw Kitir, wat uw eerste vraag over de sociale dumping in de sector betreft, kan ik u mededelen dat de samenwerking tussen de lidstaten essentieel is. Ik heb dat al meegegeven in de plenaire vergadering van 7 januari.

In 2016 zal ik met deze commissie voor de Sociale Zaken naar Bulgarije en Roemenië reizen. De reis was gepland voor het voorjaar, maar door een onvoorziene Europese bijeenkomst heb ik dat moeten verschuiven,

Ook met andere landen zullen er contacten zijn voor een verdere samenwerking.

Ik pin mij niet vast op data, maar wel op resultaten. Het doel van de studiereis van deze commissie is het pad te effenen voor een verdere samenwerking. Ik wil niet vooruitlopen op de feiten, maar wij zullen ter plaatse nagaan hoe groot het draagvlak is voor samenwerking. Mevrouw Kitir, ik hoop dat u mij zult vergezellen, want uw overtuigingskracht zal vast wel helpen.

Bulgarije en Roemenië zijn niet de enige landen voor de transportsector. Ook andere sectoren, zoals de bouwsector, hebben te lijden onder de oneerlijke concurrentie vanuit Oost-Europa.

Ik wil ook de problemen bespreken inzake de frauduleuze detachering en ik wil de mogelijke samenwerking in het kader van de A1-procedure besproken zien. Mijn diensten zijn op dit moment volop cijfers aan het

verzamelen om de knelpunten op te sporen.

Als men op samenwerkingsbezoek gaat, moet men voorbereid zijn. Ik kom daar graag aan met cijfers en gegevens, zodat wij samen de collega's in die landen kunnen overtuigen.

In Hongarije zullen wij de gesprekken opstarten, wat overigens past in het kader van het Plan voor Eerlijke Concurrentie in de transportsector. Zoals u weet, werd dat plan op 3 februari ondertekend. In dat plan zetten wij in op de samenwerking tussen de inspectiediensten van de verschillende lidstaten.

Op het meldpunt komt ook de aparte knop voor organisaties en de sociale partners. De ondernemingen, het VBO, UNIZO, het ABVV, het ACV en het ACLVB zullen allemaal van de knop voor de organisaties kunnen gebruikmaken. Ik stel voorop dat die in mei 2016 operationeel zal zijn. Die knop moet nog meer bijdragen aan betere controles in de strijd tegen sociale dumping.

Ik verwacht ook eerstdaags de omzetting van de handhavingsrichtlijn in Belgisch recht, een ontwerp van collega Peeters en mezelf dat momenteel voor advies bij de NAR ligt. Als dat in orde komt, wat mevrouw Thyssen ons ook met aandrang vraagt, zal het de inspectiediensten meer hefboomen voor samenwerking geven.

Ik kom dan bij uw bijkomende vragen over Waberer's. Ik heb gezien dat de heer Foret zijn vraag heeft omgezet in een schriftelijke vraag, dus dat is geen probleem. Mevrouw Kitir, onze inspectiediensten hebben alles gecontroleerd wat hun bevoegdheid betreft, alles. Ik kan evenwel niet bestraffen wat toegelaten is en ik kan ook niet zomaar bedrijven viseren omwille van het feit dat ze Oost-Europees zijn. Dat zou een zeer discriminerende houding zijn, als ik zou straffen enkel omdat men Oost-Europees is of omdat men een bepaalde nationaliteit of afkomst heeft. Zoals u weet, is dat niet mijn stijl. Het is niet omdat iets op sociale dumping lijkt dat het ook zo is. Ik heb de indruk dat sommige mensen zich in de aanloop naar de sociale verkiezingen vergalopperen en alles wat er ook maar enigszins vreemd uitzielt onmiddellijk herleiden tot sociale dumping. Ik meen dat dit een foute houding is.

Als een transportbedrijf in Hongarije is gevestigd en internationale ritten doet naar West-Europese landen, dan kunnen de chauffeurs die voor het Hongaarse transportbedrijf rijden internationaal transport doen en Hongaarse lonen krijgen. Het is niet omdat ze door België, Nederland en Frankrijk rijden dat ze opeens gedetacheerd zouden moeten zijn en opeens de lonen van hier moeten krijgen. Als het een Hongaarse firma is die van Hongarije naar Frankrijk rijdt, dan is daar niets verkeerd mee. Als liberaal kan ik onmogelijk het vrij verkeer van goederen en personen in Europa afschaffen om de eigen markt af te schermen. Dat zou zeer sterk neerkomen op protectionisme en dat is ook mijn stijl niet.

Wat ik wel wil afschaffen – en daar wil ik ook voluit voor gaan – is oneerlijke concurrentie. Ik heb inderdaad een actieplan afgesloten met de sociale partners voor het transport en de inspectiediensten. Ik pleit effectief voor het gebruik van bestaande technologieën in de strijd tegen sociale dumping, dit echter steeds met respect voor de privacy. Bij om het even welke actie moeten we steeds de privacytoets meenemen. Er moet echter ook meer samenwerking komen tussen de FOD Mobiliteit en de sociale inspectiediensten om onder andere cabotage afdoende te kunnen controleren.

Iedereen weet echter dat cabotage niet zo gemakkelijk te constateren is. Wij moeten ons ook afvragen of cabotage het enige probleem is. Postbusvennootschappen vormen immers een minstens even groot probleem. In ieder geval zal ik inzetten op de controle van de vrachtbrieven, maar altijd in verhouding tot de inbreuk. Een vergetelheid van een administratie zal ik niet even zwaar bestraffen als zeer doelbewuste sociale fraude en mensenhandel.

Na het rapport van het Rekenhof, dat zei dat wij meer moeten inzetten op samenwerking tussen de FOD Mobiliteit en de sociale inspectiediensten, zijn er zeker stappen gezet. Ik heb een plan met dertig concrete maatregelen en een protocol afgesproken met de transportsector, samen met de ministers Galant, Van Overtveldt en Borsus. Een van de punten die door alle partners op de rondetafel werden aangehaald, zowel door werkgevers, inspectiediensten als vakbonden, is de vraag naar een duidelijkere reglementering en meer controles.

In maart – de heer Vercamer is ondertussen vertrokken, maar ik herhaal het nog eens – zal ik tijdens de begrotingscontrole bijkomende inspecteurs vragen met het oog op nog meer en nog betere controles, onder meer in de transportsector.

03.03 Meryame Kitir (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, sta mij toe te zeggen dat ik mijn vragen heb gesteld omdat u de staatssecretaris bent bevoegd voor sociale fraude, niet omdat u liberaal bent. Vanuit die invalshoek heb ik mijn vraag opgesteld.

Ik begin bij het positieve. Ik ben blij dat het meldpunt er komt en ik ben ervan overtuigd dat het een middel zal zijn om de sociale fraude en dumping sneller op te sporen. Ik weet dat er een bezoek aan Bulgarije is gepland. Aangezien u mij nog eens persoonlijk hebt uitgenodigd, zal ik er zeker voor zorgen dat ik daar aanwezig ben. Toch hoop ik dat u niet zult wachten op het bezoek aan Bulgarije. De situatie is genoeg gekend. Ik ken u ook als iemand die niet stilzit en die vooruitgaat. Ik hoop dus dat u intussen stappen onderneemt.

Ik ben ook blij te vernemen dat de gesprekken met Hongarije eveneens zijn opgestart. Dat is belangrijk.

Uw laatste punt inzake de transportsector blijf ik toch vreemd vinden. Ik vraag u niet om iemand te viseren, bijvoorbeeld qua nationaliteit. Ik vraag alleen maar dat de regels worden nageleefd. Het is gewoon een feit dat onze inspecteurs misschien niet altijd de tools hebben om de juiste controles te kunnen doen.

Ik ben blij dat u bijkomende inspecteurs zult vragen tijdens de begrotingscontrole. Wij zullen zien of dat lukt, want ik heb de afgelopen weken verschillende ministers van alles horen vragen en eisen. Ik hoop echter van harte dat u de inspecteurs zult krijgen, omdat ik ervan overtuigd ben dat zij nodig zijn om de controles te kunnen uitvoeren.

Ik nodig u ook uit om het wetsvoorstel over de cabotagereguleer door te nemen en de initiatieven mee op te nemen in de begrotingscontrole, zodat die sociale fraude kan worden tegengegaan.

03.04 Staatssecretaris Bart Tommelein: Voor alle duidelijkheid, als ik geld vraag, dan zet ik daar altijd inkomsten tegenover. Ik ben een staatssecretaris die het voorbije jaar heel weinig heeft gevraagd, maar altijd heeft geleverd. De opbrengsten van sociale fraude komen binnen. Ik heb gezegd dat een deel van die opbrengsten zullen moeten dienen om opnieuw te investeren in controles en inspecties. Dat zal ook gebeuren. Ik ben daarvoor misschien iets beter geplaatst dan een aantal van mijn collega's die wel vragen, maar niets geven.

Mevrouw Kitir, ik moet eerlijk zijn tegenover u. Ik had ook een antwoord voor de bijna gelijkaardige vraag van de heer Foret die hij heeft omgezet in een schriftelijke vraag. Ik heb het antwoord gegeven aan zijn medewerker. Daarin staan er cijfers over controles die zijn gedaan en waar er inbreuken zijn gevonden op een aantal zaken. Normaal gezien had ik ze hier voorgelezen. Als de heer Foret de cijfers krijgt, hebt u daar ook recht op. Dat geldt ook voor de heer Raskin.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Le **président**: Mme Fonck n'est pas présente pour sa question n° 8374.

04 Vraag van mevrouw Meryame Kitir aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de sociale dumping in de IT-sector" (nr. 8519)

04 Question de Mme Meryame Kitir au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "le dumping social dans le secteur de l'IT" (n° 8519)

04.01 Meryame Kitir (sp.a): In het blad *Ons Recht* werd een probleem van sociale dumping bij verschillende IT-bedrijven in ons land aan het licht gebracht. Hooggeschoolde werknemers uit India krijgen een arbeidskaart van Vlaanderen om vervolgens onze werknemers te vervangen. Dat kan omdat in een verdrag met India staat dat werknemers uit India voor drie jaar in België kunnen werken zonder dat daarvoor sociale bijdragen worden betaald. Dat geldt ook in de omgekeerde richting.

Volgens het sociaal strafrecht is het niet toegestaan om personen tegen betaling naar België te halen en werk voor hen te zoeken. Dat is wel wat bij sommige bedrijven in de sector gebeurt, zogezegd omdat ze hier geen hooggeschoolde werknemers vinden. Indiërs worden binnengehaald, waarop de eigen IT'ers worden

ontslagen. Dat is een heel nefaste situatie voor de werknemers in ons land.

Bent u op de hoogte van zulke constructies?

Hebt u al met de Vlaamse minister van Werk Philippe Muyters over de problematiek overlegd?

04.02 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: Ik ben intussen op de hoogte van de situatie die in het vakblad *Ons Recht* werd gemeld. De overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het koninkrijk België en de republiek India bepaalt niet dat er gedurende drie jaar geen sociale zekerheid wordt betaald. Het bepaalt wel dat de sociale zekerheid voor een periode van zestig maanden in het herkomstland dient te worden betaald. Dat is ook het geval voor detachering. De niet-betaling van sociale zekerheid is net een misbruik dat ik wil tegengaan.

IT'ers die vanuit India komen, dienen wel op voorhand een arbeidscontract te hebben. Enkel op basis daarvan kunnen ze een kaart krijgen. De gemelde constructie is enkel mogelijk indien de Vlaamse regering en administratie de arbeidskaarten afleveren aan de Indische IT'ers. Ik zal dus overleggen met mijn Vlaamse collega Philippe Muyters om te bekijken onder welke voorwaarden de situatie kan worden gecorrigeerd. In feite kan het niet. Mijn diensten stellen dan ook een uitgebreid onderzoek in naar de naleving van de loon- en arbeidsvoorwaarden naar Belgisch recht en naar de mogelijke weerslag ervan op de afgeleverde arbeidskaarten. Zodra het onderzoek is afgerond, zult u daar ongetwijfeld kennis van nemen.

04.03 **Meryame Kitir** (sp.a): Ik ben blij dat u het dossier ter harte neemt. Het kan niet de bedoeling zijn dat onze werknemers in die positie worden geplaatst.

Ik ben blij dat u zult overleggen. Ik zal u te gepasten tijde vragen naar het resultaat van het onderzoek.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

La **présidente**: Mme Jadin n'est pas présente. Sa question n° 8670 est sans objet.

05 **Vraag van de heer Wouter Raskin aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de goede trouw bij de toepassing van de hoofdelijke aansprakelijkheid voor sociale en fiscale schulden in de bouwsector" (nr. 8748)**

05 **Question de M. Wouter Raskin au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "la bonne foi dans le cadre de l'application de la responsabilité solidaire en matière de dettes sociales et fiscales dans le secteur de la construction" (n° 8748)**

05.01 **Wouter Raskin** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb u reeds een vraag gesteld over dit onderwerp, de subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid voor sociale schulden in de bouwsector. In dat verband raadt de Nationale Arbeidsraad in zijn advies nr. 1795 aan om de sociale schulden bij voorrang via het mechanisme van de inhouding op de factuur te recupereren als het niet gaat om constructies via legedoosevennootschappen of faillissement. Die aanbeveling wordt ook nog eens herhaald in een ander advies nr. 1943.

De subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid werd ingevoerd om te vermijden dat de malafide onderaannemer zou ontsnappen aan de betaling van sociale schulden door zich failliet te laten verklaren of door fictieve vennootschappen op te zetten. De RSZ klimt dan systematisch op in de aannemersketen om die sociale schulden te innen. Het kan ook gebeuren indien de aannemer hoger in de keten de storting van de inhouding correct heeft verricht en het niet gaat om frauduleuze praktijken.

Het advies van de NAR werd niet uitgevoerd, aangezien voor de aannemer van een hoofdelijk aansprakelijke onderaannemer niet in een bevrijdend karakter werd voorzien, ook niet wanneer deze te goeder trouw is en het niet gaat om een malafide constructie. U heeft reeds meermaals aangegeven dat wie te goeder trouw is niet gestraft zou mogen worden.

Zult u het advies van de NAR vooralsnog uitvoeren en indien ja, op welke manier? Zo ja, zult u de sector voldoende informeren over de aangepaste regelgeving? Zult u bijvoorbeeld een sensibiliseringscampagne

ter zake op het getouw zetten?

05.02 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: Dank u wel, mijnheer Raskin. In navolging van de adviezen nrs 1795 en 1943 van de Nationale Arbeidsraad heb ik aan de administratie de opdracht gegeven om na te gaan hoe het voorstel dat de raad formuleerde in regelgevende teksten kan worden vertaald.

De administratie onderzoekt momenteel hoe in het kader van de subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid meer rechtszekerheid kan worden geboden aan opdrachtgevers en aannemers die te goeder trouw zijn, wat ook uw bekommernis is.

Zoals steeds zal de administratie, in casu de RSZ, bij de invoering van een nieuwe wetgeving of regelgeving in de sector de nodige informatiecampagnes op het getouw zetten.

05.03 **Wouter Raskin** (N-VA): Ik dank u, mijnheer de staatssecretaris. Wij zijn er het met zijn allen over eens dat fraude aangepakt moet worden. Strengere regels zijn noodzakelijk, maar zoals u zegt mag het niet de bedoeling zijn dat regels verkeerde slachtoffers maken; mensen die te goeder trouw zijn, mogen niet buitensporig getroffen worden.

Ik kijk uit naar de resultaten van het onderzoek en naar het gevolg dat daaraan mogelijk zal gegeven worden. Dank u wel.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La **présidente**: La question n° 8941 de M. Clarinval est reportée, de même que ses questions n° 7877 et n° 9701 puisqu'il accompagne notre président de commission en Palestine. Nous en arrivons donc à ma question.

06 **Question de Mme Sybille de Coster-Bauchau au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "le dumping social entre pays de l'Union européenne" (n° 8995)**

06 **Vraag van mevrouw Sybille de Coster-Bauchau aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de sociale dumping tussen EU-landen" (nr. 8995)**

06.01 **Sybille de Coster-Bauchau** (MR): Nous sommes tous d'accord que la libre circulation est un acquis positif pour l'ensemble des pays de l'Union. Mais nous devons quand même constater qu'il y a quelques déséquilibres, notamment au niveau du détachement.

Par exemple, pas moins de 100 000 travailleurs sont détachés dans notre pays, alors que seulement la moitié de travailleurs belges sont détachés dans d'autres pays. Pour prendre un exemple encore plus impressionnant, c'est la Pologne qui détache un nombre important de travailleurs, tant dans les autres pays que chez nous, en général, quatorze fois plus pour l'ensemble de l'Europe, tous pays confondus. Cela me fait penser que la réglementation permet surtout de remplacer les travailleurs locaux par de la main-d'œuvre extérieure, évidemment meilleur marché. Un système d'échange d'informations entre États sur les travailleurs transfrontaliers est prévu pour 2019.

Personnellement, je trouve que cette évolution est très lente quand on voit ce qu'il se passe aujourd'hui. Je voudrais savoir, monsieur le secrétaire d'État, quelles sont vos options et quelles sont les options de la Belgique au travers de votre fonction, comment allez-vous accélérer ce processus? Qu'en est-il de l'idée de créer au niveau européen un Observatoire des fraudes, qui devrait centraliser l'information concernant les activités de détachement irrégulières et/ou délictueuses?

Par ailleurs, nous avons constaté que le formulaire A1, censé prouver que la personne relève bien de la sécurité sociale de son pays, manque d'homogénéité d'un pays à l'autre. La Belgique a-t-elle la volonté de faire en sorte qu'il soit à l'avenir standardisé et plus compréhensible, sans interprétation possible, mais aussi délivré a priori et obligatoire? Je voudrais avoir votre sentiment à ce niveau-là. Notre pays peut-il également défendre l'idée qu'à la condition de l'absence de ce document A1, le pays d'accueil puisse réclamer au travailleur détaché qu'il lui verse les cotisations sociales? Enfin, quelle est pour vous la possibilité d'établir un salaire minimum européen?

06.02 Bart Tommelein, secrétaire d'État: Madame de Coster, je me réfère tout d'abord à la question parlementaire n° 116 de M. Raskin qui traite du même sujet. Je rappelle une fois encore le principe et l'état des lieux du projet ESI. Le projet aux droits de sécurité sociale prévoit la mise en place d'une plateforme informatique au niveau européen qui permettra aux institutions compétentes de sécurité sociale nationale d'échanger des informations dans le cadre de la coordination des systèmes de sécurité sociale entre 32 pays, les dix-huit États membres de l'Union européenne, l'Islande, le Lichtenstein, la Norvège et la Suisse.

Mais ce n'est pas une banque de données. Très concrètement, concernant la législation applicable, le système permettra aux institutions compétentes d'échanger les informations que contiennent les attestations de la législation applicable dans les diverses situations, telles que le détachement ou l'occupation sur plusieurs territoires, etc.

La plateforme centrale est actuellement en cours d'élaboration. La version finale de la plateforme centrale et les spécifications techniques sur base desquelles les États membres doivent entamer leur travail d'implémentation, devraient être prêtes fin 2016. Les États membres disposeront ensuite d'une période dite transitoire de deux ans pour connecter leurs institutions de sécurité sociale au réseau central.

La Belgique, via le SPF Sécurité sociale, la Banque-carrefour de la sécurité sociale et l'ONSS notamment suivent de très près l'évolution du projet et son planning, en participant aux différents workshops et réunions organisés par la Commission européenne pour des aspects techniques, administratifs et juridiques.

Par ailleurs, la Commission européenne a proposé, en avril 2014, la création d'une plateforme européenne visant à améliorer la coopération au niveau européen pour lutter contre le travail non déclaré. Finalement, cette plateforme a été adoptée par le Parlement européen le 2 février 2016.

Le modèle de formulaire A1 utilisé par les institutions compétentes de 32 pays a été établi par la Commission administrative. Le format et les informations qui doivent y figurer sont donc identiques et standardisés. Par contre, les procédures et les vérifications réalisées dans chacun des États membres en vue d'émettre cette attestation A1 ne sont pas identiques et dépendent des usages internes, voire des législations nationales.

L'Office national de sécurité sociale, entre autres, participe activement à un groupe de travail mis sur pied par la Commission européenne en matière de législation applicable. L'une des missions du groupe est d'envisager l'élaboration d'une liste de questions et d'éléments à vérifier en vue de la délivrance de cette attestation.

Le rapport final du groupe de travail devrait être défendu auprès de la commission administrative en juin 2016.

Je ne suis pas contre une telle idée qui peut améliorer la perception des cotisations sociales. Comme vous le savez, je suis pour que l'État membre d'accueil puisse recouvrer les cotisations et transférer les cotisations vers l'État membre d'envoi.

Dans l'état actuel des règles européennes de coordination, il n'existe donc pas de sanctions dans la négative. Rendre le document obligatoire et sa délivrance avant le début de l'activité nécessitent une adaptation des règles européennes. Je suis en tout cas pour une telle adaptation de ces règles.

Sans une attestation A1, le seul document pouvant prouver que le régime de sécurité sociale d'un autre État membre reste applicable, le principe de base de la couverture sociale dans le pays de travail s'applique.

06.03 Sybille de Coster-Bauchau (MR): Merci monsieur le secrétaire d'État. Il s'agit d'une question difficile et complexe. Je constate que nous sommes sur le bon chemin puisque ce groupe de travail est en place.

Cela devrait déboucher sur des propositions concrètes que vous allez, vous connaissant, certainement mettre en application. Nous partageons la même philosophie car vous êtes favorable à cette adaptation. Je pense que vous serez attentif à ce que ce soit mis en œuvre le plus rapidement possible. C'est certainement positif pour nos entreprises tout en respectant la réglementation européenne.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Nahima Lanjri aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de evaluatie van de wetgeving over de aard van de arbeidsrelaties" (nr. 9168)

- mevrouw Meryame Kitir aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de evaluatie van de wetgeving met betrekking tot de aard van arbeidsrelaties" (nr. 9755)

07 **Questions jointes de**

- Mme Nahima Lanjri au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "l'évaluation de la législation relative à la nature des relations de travail" (n° 9168)

- Mme Meryame Kitir au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "l'évaluation de la loi relative à la nature des relations professionnelles" (n° 9755)

07.01 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb vroeger al een vraag gesteld over de evaluatie van de wetgeving betreffende de aard van de arbeidsrelaties, maar daarop moesten we nog even wachten, aangezien de deadline voor de evaluatie door de NAR tegen eind september 2015 op vraag van de sociale partners werd uitgesteld tot begin dit jaar. Daarom stel ik een nieuwe vraag.

De wetgeving over de aard van de arbeidsrelaties speelt een belangrijke rol in de strijd tegen de schijnzelfstandigheid, maar die blijkt in de praktijk niet altijd even efficiënt en niet altijd toepasbaar. Zo zou de toepassing van de criteria op basis waarvan geoordeeld wordt of het al dan niet gaat om schijnzelfstandigheid, in een aantal sectoren enorm complex zijn.

Is die evaluatie ondertussen al afgerond? Ik hoop van wel, want er is al uitstel gevraagd en toegestaan.

Wat zijn de voornaamste conclusies die uit de evaluatie naar voren komen? Heeft men ook beleidsaanbevelingen gedaan of zegt men op welke punten de wetgeving kan worden aangepast?

Hoe wordt de bestaande lijst van criteria beoordeeld? Moet die gewijzigd worden of niet?

In welke mate kunnen eventueel aangepaste criteria gebruikt worden in andere sectoren?

Hoe is een betere aanpak van de schijnzelfstandigheid in de toekomst mogelijk? Welke acties zult u zelf nog nemen op dat vlak?

07.02 **Meryame Kitir** (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik had ook al een vraag ingediend. Ondertussen heeft de NAR op 26 januari 2016 het advies over de evaluatie van de wetgeving betreffende de aard van de arbeidsrelaties uitgebracht.

We dienden samen met de collega's van de PS een wetsvoorstel in tot wijziging van de wetgeving wat de versterking van de strijd tegen de sociale dumping betreft. Met dat voorstel willen we dat de weerlegging van het vermoeden van schijnzelfstandigheid enkel nog kan gebeuren op basis van de specifieke criteria die de werkelijke sociaal-economische verhouding registreren.

We vernemen immers dat de bestaande combinatie van algemene en specifieke criteria het voor de inspectiediensten in de praktijk vaak ondoenbaar maakt om de aard van de arbeidsrelatie te herkwaltificeren. U kaart dat probleem ook zelf aan in uw beleidsbrief. Het wetsvoorstel werd nog niet behandeld. Het advies van de NAR is ondertussen klaar.

Bent u bereid om de mix van algemene en specifieke criteria voor het bepalen van de arbeidsrelatie te herbekijken?

Welke conclusies trekt u uit de evaluatie van de NAR?

07.03 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: De evaluatie is inderdaad afgerond. We hebben eind januari, een

goede maand geleden dus, de adviezen ontvangen van de Nationale Arbeidsraad, het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst.

Er zijn inderdaad veel vragen over de effectiviteit van de wet bij grensoverschrijdende fraude. De wet is vooral van toepassing op Belgische vennootschappen. Er is ook de vraag of de sectorspecifieke criteria aangepast zijn aan het doel van de wet en de aard van de sector. Gelet op de dubbele controle van de algemene criteria in de wet en de sectorspecifieke criteria in de KB's, wil minister Borsus de sectorspecifieke criteria afschaffen en enkel de algemene criteria behouden.

Daarom heeft de NAR bijkomende vragen gesteld aan de paritaire comités, namelijk of specifieke criteria wel wenselijk zijn, of ze aangepast zijn aan en efficiënt zijn voor de betrokken sectoren, waarom wel of niet voor specifieke criteria gekozen werd en of de arbeidsrelatiewet effectief ingezet wordt tegen grensoverschrijdende fraude. We verwachten hierover een verdere input van de betrokken paritaire comités tegen 1 juli 2016.

Vooraleer we de wet, op initiatief van en in samenspraak met de collega's Borsus en Peeters, kunnen aanpassen, moeten we toch wel uitsluitel hebben over de mening van de afzonderlijke paritaire comités. Ik blijf dus vasthouden aan de adviezen van de NAR, de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO, het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen en de SIOD, zoals de wet ook voorschrijft.

Collega Borsus heeft in de pers reeds aangegeven dat hij de specifieke criteria wil laten vallen, zoals ik zopas zei. Aangezien hij mee bevoegd is voor de evaluatie, zal dat zeker bekeken worden samen met de adviezen van de diverse beleidsorganen.

07.04 Nahima Lanjri (CD&V): De evaluatie is uiteindelijk rond en er liggen aanbevelingen op tafel. Er zijn enkele knelpunten naar voren gekomen. De evaluatie heeft vooral aangetoond dat er nog bijkomend onderzoek nodig is. Er wordt dus opnieuw onderzoek en advies gevraagd aan de paritaire comités tegen 1 juli.

Ik hoop dat we dan zullen landen en dat u samen met de ministers Borsus en Peeters kunt werken aan een sluitende regeling om de sociale dumping en de schijnzelfstandigheid in diverse sectoren aan te pakken.

Ik zal opnieuw geduld oefenen tot het begin van de komende zomer. Dan zullen we de draad opnieuw oppikken.

07.05 Meryame Kitir (sp.a): Ik was ten eerste verbaasd over het persbericht van minister Borsus dat hij op basis van het advies wil afstappen van de vier algemene principes. Ik heb namelijk het omgekeerde van zijn voorstel in het advies gelezen. Men herhaalt er verschillende keren dat men wil evolueren naar een sectorale aanpak. Men vraagt naar specifieke criteria. Ook in de ons omringende landen werd de aanpak van het misbruik van de statuten recent verstrengd. Ook daar maakt men alsmaar vaker gebruik van de criteria die verband houden met de reële sociaal-economische verhouding.

Ik hoop van harte dat we niet terugkeren naar de wet van 2006. Dat zou een grote stap achteruit zijn. Ik ben blij dat u zulks niet aankondigt en dat u bijkomende vragen zult stellen. Ik zal u te gepasten tijde, nadat men de conclusies heeft geformuleerd, opnieuw ondervragen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La **présidente**: M. Raskin étant absent, ses questions n° 9696 et 9697 sont transformées en questions écrites.

08 Question de M. Jean-Marc Delizée au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "la fraude au domicile" (n° 9729)

08 Vraag van de heer Jean-Marc Delizée aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "domiciliefraude" (nr. 9729)

08.01 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le secrétaire d'État, cette question doit être reliée au débat qui nous a animés et qui nous animera encore en Commission des affaires sociales, portant sur votre projet de loi visant à instaurer un système de transmission systématique des données énergétiques de nos concitoyens et à examiner parmi celles et ceux qui sont allocataires sociaux s'il y a des fraudes à la domiciliation et des domiciliations fictives.

Lors de nos débats, je vous avais demandé de pouvoir objectiver quelques chiffres et je vous avais dit que j'essayerais d'étayer ces chiffres par une question orale, ce que je fais maintenant.

Ce projet reviendra la semaine prochaine en commission. La question fondamentale est de savoir si votre projet est efficace et en même temps respectueux des droits fondamentaux, qui sont deux de vos obligations en tant que secrétaire d'État. Il s'agit aussi de démontrer, ce qui n'a pas encore été fait, en quoi le système "*pull*" serait non performant, à tel point qu'il serait nécessaire de le remplacer par un système "extrême", selon les termes du Conseil d'État, un système "*push*".

Monsieur le secrétaire d'État, j'espère que depuis lors vous avez eu l'occasion, avec votre administration, d'étayer ce projet avec quelques chiffres. En 2015, combien de contrôles ont-ils été réalisés afin de vérifier si une prestation sociale est octroyée sur la base d'une adresse fictive? Combien de ces contrôles ont-ils donné lieu à un constat de fraude au domicile?

Deuxièmement, le parlement a voté sur votre proposition l'année dernière une loi sur les visites domiciliaires. Il s'agit de la loi du 10 août 2015. Combien de visites domiciliaires ont-elles été réalisées par l'ONEM depuis l'entrée en vigueur de cette loi? Combien de visites domiciliaires ont-elles donné lieu à un constat de fraude au domicile?

08.02 Bart Tommelein, secrétaire d'État: Monsieur Delizée, à la suite de votre exposé au sein de la commission des Affaires sociales, j'ai bien compris que vous étiez adepte du système "*pull*". Celui-ci n'a pourtant jamais fonctionné et c'est la raison pour laquelle je voudrais introduire un système "*push*".

Il ne s'agit pas du tout d'un système extrême, comme vous le dites dans votre question. En effet, comme confirmé pendant les auditions, les gestionnaires du réseau de distribution peuvent fournir des données correctes et de qualité. Pour l'heure, en réponse à votre question, je peux vous fournir les éléments de réponse suivants.

La modification législative qui a été opérée par la loi-programme du 10 août 2015 et qui permet à nouveau à l'ONEM de se rendre chez les chômeurs sans devoir obligatoirement les convoquer au préalable à une audition, s'applique depuis septembre 2015. Jusqu'au 31 décembre 2015, 61 visites à domicile ont été rendues: 33 en Région flamande, 24 en Région wallonne et 4 en Région bruxelloise.

Il ne s'agit donc pas du tout d'une chasse aux sorcières! En outre, pour ces 61 cas, il ne s'est pas avéré une seule fois nécessaire de demander au juge d'instruction l'autorisation de pénétrer dans des locaux habités parce que le chômeur s'y opposait.

Pour votre information, je peux vous confirmer que l'ONEM ne dépose pas de données concernant le nombre de contrôles à domicile des années précédentes, mais il n'y en a presque pas eu car la procédure était trop compliquée.

Le fait qu'en 2014, près de 37 millions d'euros ont été recouvrés pour cause de fraude à domicile, montre que la lutte contre celle-ci est nécessaire afin de pouvoir réserver la sécurité sociale à ceux qui en ont réellement besoin. Pour 2015, il s'agit d'un montant de 30,7 millions d'euros.

08.03 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, l'article de loi qui concerne le système *pull* a été voté mais il n'a pas été implémenté au moyen d'un arrêté royal. Nous ne sommes donc pas en mesure de dire s'il est efficace ou inefficace car il n'a pas été mis en œuvre. Notre groupe soutient un système de contrôle par le système *pull*, que votre parti et le mien ont voté ensemble sous la précédente législature.

Je souhaiterais faire une deuxième remarque à propos du système "extrême". Le système "extrême" n'est pas une citation de Jean-Marc Delizée mais bien du Conseil d'État dans son avis.

En ce qui concerne les chiffres, je vous remercie pour ceux que vous m'avez apportés mais il ne me semble pas que vous ayez répondu à ma première série de questions en termes de nombre de contrôles. Vous m'avez dit que 37 millions d'euros ont été retrouvés en 2014 et 30,7 millions d'euros en 2015. Pourriez-vous me préciser combien de dossiers cela représente? Vous me communiquez des montants. Combien de personnes cela concerne-t-il? C'était cela le sens de ma question. Si vous ne disposez pas de cette information aujourd'hui, peut-être pourriez-vous nous la transmettre lors de notre débat la semaine prochaine?

La **présidente**: Vous reviendrez certainement dans le débat.

08.04 Jean-Marc Delizée (PS): Oui, j'y reviendrai, madame la présidente. Vous pouvez compter sur moi. Il faut effectivement mettre cela en proportion avec l'ensemble des bénéficiaires et des montants qui sont alloués. Des montants sont récupérés. Je le redis; nous ne soutenons aucune fraude de ce type. Cela montre cependant que le système actuel donne des résultats d'une relative efficacité. Votre but est de faire mieux. Ma démonstration est que votre projet n'y arrivera pas.

08.05 Bart Tommelein, secrétaire d'État: Il vise aussi à prévenir.

08.06 Jean-Marc Delizée (PS): On obtient des résultats au niveau du contrôle avec le système actuel. Vous me les donnez en montants mais vous ne me les donnez pas en nombre d'individus. Pour ce qui est des visites domiciliaires, 61 visites par rapport au nombre de personnes concernées, c'est évidemment tout à fait dérisoire proportionnellement. Mais vous ne me dites pas non plus, combien de fraudes il y a eu sur ces 61 visites. S'agit-il de 100 % de cas de fraude, 50 %, 10 %, 5 %? Combien cas de fraude y a-t-il eu sur ces 61 cas qui ont justifié le vote de cette loi l'été dernier.

08.07 Bart Tommelein, secrétaire d'État: Je ne dispose pas des chiffres avec moi. Je vous les transmettrai ultérieurement. Dans ma note de politique générale, vous avez vu que je veux aussi prévenir et éviter la fraude. C'est nécessaire. C'est cela le vrai – pas des montants, pas des chiffres, mais éviter la fraude sociale.

08.08 Jean-Marc Delizée (PS): Je termine. Sur les chiffres, il me manque deux chiffres par rapport à ce que j'ai demandé. Concernant la prévention, nous en reparlerons la semaine prochaine et vous me démontrerez en quoi votre système futur sera préventif ou non.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van mevrouw Meryame Kitir aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "de conclusies die de Europese Raad op de bijeenkomst van 19 februari 2016 heeft aangenomen" (nr. 9756)

09 Question de Mme Meryame Kitir au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "les conclusions prises par le Conseil européen lors de la réunion du 19 février 2016" (n° 9756)

09.01 Meryame Kitir (sp.a): In het verslag van de conclusies die de Europese Raad op de bijeenkomst van 19 februari heeft aangenomen, lees ik in het luik "Sociale uitkeringen en vrij verkeer": "Wie het recht geniet van vrij verkeer moet zich schikken naar de wetten van de gastlidstaat. De lidstaten kunnen in overeenkomst met het unierecht maatregelen nemen om rechtsmisbruik of fraude, zoals het voorleggen van valse documenten, te voorkomen."

Deze passage is heel relevant in het kader van de door de Europese Commissie betwiste sociale antimisbruikbepaling die in het Belgisch recht werd ingevoerd door de artikels 23 en 24 van de programmawet in het jaar 2012. Die wetbepalingen gaan immers net over de figuur van het rechtsmisbruik. In de termen van de wet klink het als "misbruik met betrekking tot de aanwijzingsregels inzake toepasselijke wetgeving in de Europese coördinatievorderingen".

Mijn vragen zijn dan ook heel eenvoudig.

Zal deze conclusie door de Belgische overheid worden ingeroepen bij haar verdediging van voormelde betwiste wetsbepaling?

Hebt u de premier en minister Reynders opgeroepen om de onderhandelingen in respectievelijk de Europese Raad en de voorbereidende Raad Algemene Zaken aan te grijpen om te laten bevestigen dat deze conclusie evenzeer van toepassing is in het kader van rechtsmisbruik bij detachering van werknemers en zelfstandigen?

09.02 Staatssecretaris **Bart Tommelein**: De conclusies met betrekking tot de verdediging van de antimisbruikbepaling en een repliek op het antwoord van de Europese Commissie zijn reeds neergelegd op de griffie van het Hof van Justitie.

Zoals ik eerder in de commissie voor de Sociale Zaken heb aangehaald, doen de administratie en de advocaat die deze zaak behartigt al het nodige om deze procedure tot een goed einde te brengen.

De argumentatie inzake rechtsmisbruik werd vanzelfsprekend opgeworpen, net als het principe *fraus omnia corrumpit*. Onze conclusies voor het Hof van Justitie gingen de Europese Raad vooraf en konden dus niet worden aangenomen met verwijzing naar de Europese Raad van 19 februari.

Een belangrijke kanttekening in deze passage ging over schijnhuwelijken en het omzeilen van immigratievoorschriften, een andere maar niet minder ernstige context dan de antimisbruikbepaling. De antimisbruikbepaling is een juridische strijd die momenteel voor het Hof van Justitie wordt uitgevochten. De bal ligt dus in zijn kamp.

Ik denk dat het weinig zin heeft om het politieke discours hierover opnieuw op te rakelen. Dat heeft weinig toegevoegde waarde. Daarenboven gaat het om een rechtszaak voor het Hof van Justitie. De Europese Raad is niet de plaats om zich in lopende procedures voor het Hof te mengen. Ook in Europa geldt immers het principe van de scheiding der machten. Zoals u weet, heb ik in een vorig leven een commissie over de scheiding der machten voorgezeten. Dat ligt dus gevoelig voor mij.

Mevrouw Kitir, het Hof moet nu zijn werk doen en kunnen doen. Pas na de mondelinge pleidooien en het advies van de advocaat-generaal hebben wij samen weer meer zicht op de zaak.

09.03 **Meryame Kitir** (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord, maar sta mij toe dat ik toch wat teleurgesteld ben.

Niets belet deze regering om de antimisbruikbepaling, als het toch echt menens is, ten volle te verdedigen. Deze passage zal zeker in de positieve richting gaan, als het gaat om onze verdediging.

Ik betreur dat te gemakkelijk wordt gezegd dat deze conclusies er zijn gekomen nadat onze adviezen al binnen waren. In uw plaats zou ik er alles aan doen om er toch voor te zorgen dat wij die antimisbruikbepaling kunnen gebruiken. Wij zijn er echt van overtuigd dat dit in het kader van de schijnzelfstandigheid een goed instrument is.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 15.29 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.29 uur.